

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2021-09-13

Diarienummer:
OSN-2020-00843

Handläggare:
Jessica Dahl, Evelyn Widenfalk Ehlin, Magnus Hjort

Verksamhetsplan och budget 2021–2023 delårsuppföljning per augusti.

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** fastställa Verksamhetsplan och budget 2021–23, uppföljning per augusti enligt bilaga 1,
2. **att** fastställa ekonomiskt delårsbokslut per augusti 2021 enligt bilaga 2, samt
3. **att** överlämna dessa till kommunstyrelsen.

Ärendet

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2021–2023 och visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de krav som ställs genom inriktningsmål, uppdrag och budget. Omsorgsnämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats.

Omsorgsförvaltningen har upprättat förslag till uppföljning av status och helårsprognos för inriktningsmål, och uppdrag samt ekonomisk delårsbokslut per augusti 2021. Uppföljningen är gjord utifrån den verksamhetsplan som omsorgsnämnden upprättat för året, vilken utgår från de inriktningsmål och uppdrag som kommunfullmäktige tilldelat nämnden.

Beredning

Ärendet har beretts av tjänstepersoner på vård- och omsorgsförvaltningen i samarbete med ekonomistab och vård- och omsorgsförvaltningens ledning.

Föredragning

Utifrån Mål och budget 2021–2023 arbetar omsorgsnämnden i elva uppdrag och sju nämndmål (fem nämndspecifika och två kommungemensamma).

Under perioden januari till augusti har nämnden i stor utsträckning gjort det den planerat för att bidra till måluppfyllelse. Helårsprognosen är att omsorgsnämndens åtgärder till övervägande del kommer leda till det planerade resultatet inom respektive inriktningsmål.

När det gäller inriktningsmålet att *Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi* så är bedömningen att nämnden endast uppnått delar av det den planerat för att bidra till inriktningsmålet. Detta på grund av ett flertal verksamheter varit tvungna att anpassa och ställa om för att minska smittspridning och uppdrag och arbetsuppgifter på vård- och omsorgsförvaltningen har fått omprioriteras.

Utmaningar finns även för att nå måluppfyllelse inom inriktningsmålet *Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande*. Där pågår arbete för att öka takten i klimatomställningen, men bedömningen är att nämnden tillsammans med övriga nämnder och bolag i Uppsala kommun måste öka takten för att nå målet om en fossilfri välfärdskommun år 2030 och ett klimatpositivt Uppsala år 2050.

Tabell 1 Status och prognos på uppdrag 2021–2023

Inriktningsmål	Uppdrag	Prognos	Status
1	Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolagsstyrelsernas resurser kommer män och kvinnor tillgodo i syfte att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet.	Uppdraget pågår inte enligt plan men förväntas vara klart 2023.	
	Förenklas företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice.	Uppdraget förväntas vara klart 2022.	
2	Vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas vara klart 2023.	
3	Öka takten i klimatomställningen för att minska växtgasutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050.	Uppdraget pågår enligt plan men förväntas inte vara klart 2023.	
4	Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap.	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas vara klart 2023.	
5	Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter.	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas vara klart 2023.	
6	Genomlys och stärk samverkan, metoder och finansieringsmodeller avseende elever med stort stödbehov. (UBN, SCN och OSN)	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas vara klart 2023.	
7	Utveckla systematik genom exempelvis språkundervisning och språkmentorer för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (OSN, ÄLN och AMN)	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas vara klart 2023.	
8	Öka kunskapen om och utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala.	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas vara klart 2023.	
9	Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningsplaneringen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (KS, UBN, ÄLN, OSN, KTN och AMN)	Uppdraget förväntas vara klart 2023.	
Kvarvarande Från 2020	Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering	Projekt IH plan påbörjades i januari 2021 och en nämndspecifik plan förväntas vara klar under 2022.	

Ekonomiska konsekvenser

Ej aktuellt i föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 13 september 2021
- Bilaga 1, Verksamhetsplan och budget, delårsuppföljning per augusti
- Bilaga 2, Delårsbokslut augusti 2021

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Omsorgsnämnden

Dokumentansvarig:
Jessica Dahl, Evelyn Widenfalk Ehlin

Datum:
2021-09-28

Diarienummer:
OSN-2020-00843

Verksamhetsplan och budget 2021 – 2023

Delårsuppföljning per augusti

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Delårsuppföljning per augusti 2021	3
Uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag.....	3
Inriktningsmål	4
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1 Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi.....	4
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2 Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i	6
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3 Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande.....	7
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet.....	8
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.....	10
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6 Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande.....	11
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7 Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet	12
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8 I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället.....	14
Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala.....	16
Kvarvarande uppdrag från 2020	17
Uppföljning av omsorgsnämndens åtgärder.....	18
Särskilda frågor om coronapandemin.....	29

Delårsuppföljning per augusti 2021

Utifrån Mål och budget 2021–2023 arbetar omsorgsnämnden i elva uppdrag, sju nämndmål (fem nämndspecifika och två kommungemensamma) och 25 åtgärder.

I första avsnittet redovisar nämnden prognos och helårsprognos för kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag samt de sju nämndmålen, i det andra redovisas status på de åtgärder som nämnden beslutat om inom de tilldelade uppdragen.

Utöver ovanstående uppföljning beskriver nämnden kortfattat även vilka åtgärder för återgång efter pandemin som vidtagits och vilka utmaningar och möjligheter nämndens står inför under pågående pandemi.

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål och uppdrag

För varje inriktningsmål redovisas status och prognos för de uppdrag som hör till målet. Utöver de mål som ingår i Mål och budget 2021–2023 redovisas även kvarvarande uppdrag från tidigare år samt uppdrag som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat vid sidan av Mål och budget under året.

Uppdragets status redovisas med en färg och med ett årtal för när det beräknas vara genomfört.

Färgerna har följande betydelse:

Blått	Uppdraget är genomfört
Grönt	Arbetet med uppdraget går enligt plan
Gult	Arbetet med uppdraget är inte påbörjat eller löper inte på enligt plan
Röd	Uppdraget genomförs inte

Inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 1

Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Prognosen för utfallet i slutet av år 2021 är att omsorgsnämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen och nämndmålet inte fullt ut leder till önskat resultat. Detta till största delen beroende på att flera av nämndens verksamheter i varierande grad påverkats av den pågående pandemin. Ett flertal verksamheter har under året varit tvungna att anpassas och ställa om för att minska smittspridning. Dessutom har uppdrag och arbetsuppgifter på vård- och omsorgsförvaltningen fått omprioriterats.

Utbrottet av Covid-19 har dock haft en positiv påverkan på omsorgsnämndens ekonomi. Detta beror dels på de tilldelade statsbidragen som har täckt sjuklönekostnader, dels på minskade volymer till följd av en minskad efterfrågan inom flera insatser. Nämnden ser att volymerna sakta börjar återgå till normalläge, om än inte i lika snabb takt som förväntat, vilket bidrar till det positiva resultatet hittills under år 2021. Framöver förväntas dock volymerna återgå till mer normala nivåer, samtidigt som statsbidragen inte kommer att utdelas i samma omfattning som föregående år. Detta innebär fortsatt stora utmaningar för att nå en budget i balans under de kommande åren.

För att nämndens resurser ska användas ansvarsfullt och jämställt har det under flera år genomförts kartläggningar av myndighetsbeslut med syfte att komma tillrätta med eventuella snedfördelningar av resurser mellan män och kvinnor. Resultatet från föregående år visade på en ojämlig fördelning i flertalet av insatserna, där mer resurser läggs på män. Skillnaden var störst inom 9 §9 LSS. Kartläggningen för år 2021 har påbörjats men har försenats på grund av omprioriteringar till följd av pandemin.

Förenkla företagets vardag

För att förenkla för de externa utförare som nämnden köper tjänster av har de digitala tjänster som nämnden tillhandahåller förbättrats. Exempelvis har utförarwebben utvecklats och tillgänglighetsanpassats så att det ska vara enkelt för utförarna att hitta den information de söker.

För att möjliggöra att externa utförare ska vara delaktiga i upphandlingsprocessen har kontinuerliga dialoger och marknadsundersökningar i olika former med externa leverantörer genomförts. Arbetet har inneburit att nämnden har fått ökad kunskap om de tjänster som externa leverantörer erbjuder, möjlighet till att låta externa leverantörerna komma till tals och skapa goda relationer med dem. Den kontinuerliga uppföljningen som genomförts i dialogform med externa leverantörer efter övertagande av verksamhet, har visats sig vara ett effektivt sätt att förebygga eventuella missförstånd och öka följsamhet till avtal.

Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi		
Uppdrag	Prognos	Status
Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolagsstyrelsernas resurser kommer män och kvinnor tillgodo i syfte att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet.	Uppdraget förväntas var klart 2023.	
Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice.	Uppdraget förväntas var klart 2022.	

Nämndmål 1: Skapa en god ekonomisk hushållning genom ansvarsfull resursanvändning och en jämlik fördelning av nämndens resurser.

För att kunna arbeta fram en resursfördelningsmodell för jämlik fördelning av nämndens resurser har befintliga ersättningsmodeller setts över. Detta har resulterat i ett förslag på en ny ersättningsmodell inom LSS gruppboheter och serviceboheter. Modellen ska under hösten 2021 testas inom vissa verksamheter i nämndens egen regi. Den framtagna modellen syftar till att fördela resurser som ger varje enskild verksamhet förutsättningar att ge alla individer lika vård utifrån dennes behov av stöd. Ersättningsmodellen ska även leda till mindre detaljstyrning och öppna upp för fokus på mål och effekt för individen.

Nämnden har även påbörjat ett arbete med att genomlysna och framarbete en ny ersättningsmodell för daglig verksamhet. Arbetet kring detta kommer att fortgå på vård- och omsorgsförvaltningen under hösten.

Nämnden har uppmärksammat att kostnaden för individuellt förskrivna hjälpmedel har ökat de senaste åren. En översyn av hjälpmedelssortimentet har genomförts som visade på att det fanns hjälpmedel som kan övergå från hälso- och sjukvårdsansvar till egenansvar. En anpassning av hjälpmedelssortimentet har utifrån detta genomförts.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 2

Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Prognosen för utfallet i slutet av 2021 är att omsorgsnämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen till övervägande del leder till önskat resultat.

För att skapa goda förutsättningar för barn, unga och familjer med funktionsnedsättning samverkar nämnden både internt inom kommunen och tillsammans med externa samarbetspartnerns på olika nivåer i förvaltningsorganisationen. De åtgärder som genomförts är till största delen förebyggande och har som syfte att motverka att personer med funktionsnedsättning utvecklar ett riskbruk, missbruk eller beroende. De flesta åtgärderna sker inom ramen för den regionala samverkansstrukturen hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO).

För att minska risken att personer med psykisk funktionsnedsättning och behov av socialt stöd ska falla mellan stolarna på grund av otydlig ansvarsfördelning mellan omsorgsnämnden och socialnämnden, har omsorgsnämnden beslutat att gällande överenskommelse mellan socialnämnden och omsorgsnämnden ska ses över. En utredning av området socialpsykiatri kommer att genomföras av en upphandlad konsult, vars uppgift är att beskriva för- och nackdelar med att såväl behålla nuvarande organisation som att flytta hela eller delar av den från omsorgsnämnden till socialnämnden.

Det pågår även andra satsningar inom vård- och omsorgsförvaltningen. En av dem är utbildningssatsningen utifrån projektet som handlade om att förebygga utmanande beteende. För att arbeta förebyggande med utmanande beteende ingår det i projektet att tydliggöra handledning, ta fram utbildningsstöd och verktyg för att arbeta förebyggande med utmanande beteenden.

För att i ett större perspektiv möjliggöra att Uppsala ska vara tryggt att leva, verka och vistas i har ett arbete med att identifiera och analysera organisationens kritiska verksamheter, inklusive kritiska resurser och beroenden påbörjats. Detta i syfte att tydliggöra nämndens prioriteringar och underlätta prioritering av hur insatser ska prioriteras vid olika typer av kriser. En utvärdering av krishanteringen på förvaltningen under pandemin har genomförts och utifrån detta ska beredningsplaner uppdateras och revidering av krisledningsplanen göras.

Ovanstående satsningar förväntas leda till en minskad oro hos individen och att samhällsekonomiska kostnader minskas. Insatserna och åtgärderna behöver dock intensifieras (främst inom den kommunövergripande samverkan inom utsatta områden) för att få fullt genomslag.

Uppdrag	Prognos	Status
Vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas var klart 2023.	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 3

Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande 🌱

Prognosen för utfallet i slutet av 2021 är att omsorgsnämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen till viss del leder till önskat resultat.

Arbete för en klimatomställning pågår i nämndens verksamheter och kunskapen om återvinning och återanvändning har stärkts. Under våren 2021 har digitala föreläsningar om utfasning av plastprodukter hållits och mer än hälften av alla miljöombud på vård- och omsorgsförvaltningen har deltagit i utbildningsinsatsningen. Majoriteten av alla verksamheter har även genomfört en plastkartläggning och påbörjat sitt arbete med att minska den fossila plasten.

Nämndens fordonsflotta består nu endast av bilar som kan drivas av fossilfritt drivmedel. Nästa steg är att se till att dessa fordon i största möjligaste mån tankas med fossilfritt drivmedel. Omsorgsnämnden följer utfasningen av fossilbränsle och fossila plastprodukter genom antagna indikatorer. Dessa följs upp på årsbasis och redovisas i årsbokslutet.

Ytterligare insatser för fossilfrihet krävs dock inom externa verksamheter för att nämnden i högre grad kunna bidra till måluppfyllelse framöver. Detta för att nå målet om fossilfrihet för upphandlade transporter år 2023, samt 100 % ekologisk mat. Krav har lagts in i förfrågningsunderlag gällande fossilfria transporter, men systematisk uppföljning görs ännu inte.

Uppdrag	Prognos	Status
Öka takten i klimatomställningen för att minska växtgasutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050.	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas var klart 2023.	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 4 Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Prognosen för utfallet i slutet av 2021 är att omsorgsnämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen och nämndmålet till övervägande del leder till önskat resultat.

Som ett led i arbetet med integration och inkludering och för att bidra till att höja kvaliteten inom nämndens verksamheter har nämnden anställt medarbetare inom ramen för extratjänster. Detta bidrar till att stärka långtidsarbetslösas och nyanländas position på arbetsmarknaden.

Uppdrag	Prognos	Status
Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap.	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas var klart 2023.	

Nämndmål 2: Den psykiska och fysiska hälsan hos personer med funktionsnedsättning ska främjas.

Psykisk hälsa

I Uppsala län samverkar kommunerna och Region Uppsala, bland annat kring psykisk hälsa, inom ramen för den regionala samverkansstrukturen hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO).

Prioriterade målgrupper för Uppsala kommuns insatser inom ramen för statsbidragen inom psykisk hälsa och suicidprevention under år 2021 är barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och äldre personer.

Våld i nära relationer

Omsorgsnämnden har representation inom Länsstyrelsen i Uppsalas nätverk inom uppdraget att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Nätverket syftar bland annat till erfarenhetsutbyte, kompetens- och metodstöd och analys av samordning av gemensamma satsningar i länet.

För att möjliggöra ökad kunskapsinsats avseende mäns våld mot kvinnor inom verksamhetsförlagd utbildning och arbetsplatslärande har även en kontakt etablerats med Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK).

Utöver detta pågår ett systematiskt arbete för att förebygga våld i nära relationer inom hela organisationen. Inom varje avdelning finns våldsombud som har i uppdrag att ge stöd till övriga medarbetare genom att ge råd och vägledning i situationer som uppkommer samt slussa vidare till rätt insats.

Goda levnadsvanor

Arbete med implementering av utbildningsmaterial om Goda levnadsvanor har fortsatt inom nämndens verksamheter. Syftet med utbildningsmaterialet är att öka kunskap hos medarbetare och brukare om hur hälsosamma levnadsvanor inverkar på hälsan. Syftet är även att uppnå samsyn kring arbetet med levnadsvanor för att främja hälsa.

Social isolering

Insatser för att motverka ensamhet och social isolering har pågått och utvecklats kontinuerligt under året. Det handlar främst om utvecklad samverkan och dialogforum med civilsamhället. Nämnden ger även ekonomiskt stöd till och samverkar med ideella organisationer med syfte att motverka ensamhet.

Barn och unga

Inom ramen för HSVO bedrivs många projekt som ska bidra till främjande och tidiga insatser för barn och unga. Projekten drivs i samverkan mellan huvudmännen men också internt mellan nämnderna i Uppsala kommun.

Som ett led i att skapa goda och jämlika uppväxtvillkor för barn och unga, samt att stärka deras delaktighet och inflytande pågår en revidering av uppdraget till Anhörigcentrum. Barn- och ungdomsperspektivet ska inkluderas tydligare och tillgängligheten till information, råd och stöd till barn med föräldrar med missbruksproblematik, sjukdom eller funktionsnedsättning ska öka.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 5 Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Prognosen för utfallet i slutet av 2021 är att omsorgsnämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen och nämndmålet till övervägande del leder till önskat resultat.

Det pågår flera initiativ för att möjliggöra att personer med funktionsnedsättning kan få ett arbete eller en sysselsättning både inom såväl som utanför kommunens verksamheter. Det centrala är samverkan med andra huvudmän och nämnder.

Tillsammans med arbetsmarknadsnämnden har arbete påbörjats för att effektivisera möjligheten till *interna* praktikplatser för personer med funktionsnedsättning. För att utöka antalet dagliga verksamheter *utanför* kommunens verksamheter är ett samarbete mellan Arbetsförmedlingen, och Försäkringskassan och Uppsala kommun etablerat. Eftersom efterfrågan på daglig verksamhet inte varit så stor under pandemin har inga nya verksamheter startats under året.

Tillsammans med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Uppsala har projektet *Ung intro* pågått. Det vände sig till ungdomar, i huvudsak med aktivitetsersättning, som har en funktionsnedsättning och är i behov av förrehabiliterande insatser för att närma sig eget arbete och försörjning. Projektet avslutades 30 juni 2021 och under hösten 2021 ska metoden implementeras i ordinarie verksamhet.

Omsorgsnämnden ger även föreningsstöd till föreningar som arbetar med *Peer support*, kamratstöd och stärkt egenorganisering. *Peer Support* är en ny yrkesroll inom hälso- och sjukvård och socialpsykiatri. Den innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa eller funktionsnedsättning blir professionellt verksamma för att stötta brukare/patienter i deras återhämtning.

Uppdrag	Prognos	Status
Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter.	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas var klart 2023.	

Nämndmål 3: Erbjuder boendemiljöer för personer med funktionsnedsättning i olika åldrar, livssituationer

På vård- och omsorgsförvaltningen bedrivs ett kontinuerligt samarbete internt mellan avdelningarna och boendesamordningen för att få till de bästa boendelösningarna och möjliggöra boendekarriär för den enskilde. Arbetet pågår även för att nya bostäder ska nischas i enlighet med de behov som befintliga och framtida brukare har.

Samverkan sker även fortlöpande utifrån Bostads- och lokalförsörjningsplanen även med fastighetsstaben på Kommunstyrelsen. Under året 2021 är målet att tillskapa 19 nya LSS- platser (egen regi och entreprenad). I augusti 2021 har 14 nya platser tillkommit i Danmarks by.

Genom fortsatt samordning och gemensam beredning med kommunstyrelsen inom lokalförsörjningsplaneringen ska nämnden fortsätta arbetet med samlokalisering inom daglig verksamhet och socialpsykiatriboenden och tillskapa nya platser för bostad med särskild service LSS 9:9.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 6

Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande 🟢

Prognosen för utfallet i slutet av 2021 är att omsorgsnämndens planerade åtgärder inom de till delade uppdragen och inom nämndmålet till övervägande del leder till önskat resultat.

Socialnämnden, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden, och omsorgsnämnden har fortsatt arbetet utifrån förra årets samverkansuppdrag i Mål och budget. En del av uppdraget syftar till att ge ett sammanhållet stöd till barn och unga som behöver mer stöd än vad som ingår i skolans ansvar och samverkan sker på olika nivåer i organisationerna. Nedan är exempel på några av dem.

- Samarbete mellan myndigheten och egenregin på vård- och omsorgsförvaltningen och särskolerektorer har etablerats under året. Detta för att ungdomar ska få en tryggare övergång till daglig verksamhet från särskolan.
- Handledning av lärare i gymnasiesärskolan i samarbete med utbildningsförvaltningen har fortsatt i *Kompetensteamet*.

På sidan 22 finns samtliga aktiviteter som pågår för att ge ett sammanhållande stöd till elever med funktionsnedsättning.

Uppdrag	Prognos	Status
Genomlys och stärk samverkan, metoder och finansieringsmodeller avseende elever med stort stödbehov. (UBN, SCN och OSN)	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas var klart 2023.	

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 7

Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet 🟢

Prognosen för utfallet i slutet av 2021 är att omsorgsnämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen och nämndmålet till övervägande del leder till önskat resultat.

För att säkerställa att alla anställda har tillräckliga språkkunskaper och språkförståelse i svenska för att kommunicera och dokumentera har 13 språkombud inom nämndens ansvarområde utbildats. Språkombuden har i uppdrag att utveckla yrkesspråket hos anställda, studerande och praktikanter och öka kunskapen och medvetenheten kring kulturella olikheter på arbetsplatserna.

Omsorgsnämnden har även i samarbete med äldrenämnden och arbetsmarknadsnämnden testat och utvärderat en språkapplikation för översättning. Utvärderingen visar på goda resultat och en pilot av applikationen beräknas genomföras under hösten år 2021.

Uppdrag	Prognos	Status
Utveckla systematik genom exempelvis språkundervisning och språkmentorer för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (OSN, ÄLN och AMN)	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas var klart 2023.	

Nämndmål 4: Jämlik och patientsäker hälso- och sjukvård.

Nämnden har utvecklat processer för ledning och styrning inom hälso- och sjukvården genom organisationsförändring, det vill säga att all hälso- och sjukvårdskompetens har samlats under en avdelning. Organisationsförändringen har bland annat bidragit till att skapa förutsättningar för ökat kompetensutbyte hos legitimerad personal.

Rehabilitering

För att säkerställa att insatser av rehabilitering och förebyggande arbete håller god kvalitet har en medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) rekryteras. I samband med detta initierades även ett projekt avseende behandling och rehabilitering för patienter med Postcovid.

Utskrivningsprocessen

Arbetet för en förbättrad samverkan i utskrivningsprocessen fortgår för att säkerställa vård- och omsorgsbehovet. Samverkan mellan hemsjukvård och biståndshandläggare är förbättrad. Patienter ligger inte kvar i slutenvård längre än nödvändigt. Vård- och omsorgsförvaltningens kostnader för utskrivningsklara har minskat. Effekten förväntas kvarstå.

Samverkan

För att möjliggöra jämlik och patientsäker hälso- och sjukvård för nämndens patienter har ett samarbetsprojekt tillsammans med Region Uppsala avseende läkarmedverkan inom LSS-verksamheter startats upp. Samarbetsprojektet har i syfte att under hösten även inkludera SoL- psykiatriboenden.

För att säkerställa att läkemedelsbehandling i ett akutskede inte fördröjs har Uppsala kommun och Region Uppsala genomfört ett gemensamt arbete. Målgruppen har varit nämndens brukare inom privat regi. Under hösten kommer rutiner kring detta att träda i kraft.

Ett omfattande arbete har utförts i samarbete med Region Uppsalas arbete för vårdhygien. Fokus har legat på följsamhet av basala hygienrutiner och att detta ska mätas och registreras. Följsamheten kring detta har en positiv trend och arbete fortgår. Samtliga medarbetare och chefer har gått utbildning i basala hygienrutiner och det finns utsedda hygienombud i verksamheterna.

För att minska smittspridning och möjliggöra vaccination mot covid- 19 har nämnden haft ett tätt samarbete med Region Uppsala, både vad gäller planering, utförande och informationsinsatser.

För att skapa förutsättningar för att möjliggöra omställningen till god och nära vård deltar nämnden i ett flertal projekt med berörda nämnder inom kommunen och Region Uppsala. Dessa åtgärder finns beskrivet i tidigare ärende OSN -2021-00193.

Dokumentationssystem

Införande av Lifecare har påbörjats och förväntas öka möjligheterna för samverkan mellan olika vårdgivare. I samband med detta har även utbildning i och implementering av klassifikation av vårdåtgärder (KVÅ) genomförts. Klassifikationen möjliggör att beskrivning av vårdens innehåll blir enhetlig och ger underlag till statistisk beskrivning av vårdens innehåll.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 8

I Uppsala ska ingen lämnas utanför och invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället 🟢

Prognosen för utfallet i slutet av 2021 är att omsorgsnämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen och nämndmålet till övervägande del leder till önskat resultat.

För att vara bättre rustade att möta kommande välfärdsutmaningar inom demografi, förändrade möjligheter inom hälso- och sjukvården och nya förväntningar på vård- och omsorgsinsatser har omsorgsnämnden fattat beslut om en plan för välfärdsutveckling för vård och omsorg. Den har tagits fram i gemensam beredning mellan brukare, funktionsrättsföreningar, förtroendevalda, fackliga organisationer och tjänstepersonal på vård- och omsorgsförvaltningen och kompletterar Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättnings definierade målområden.

Utvecklingsplanen är femårig och ger en samlad bild av vilka utvecklingsområden som särskilt behöver fokuseras kring för att säkra individens behov inom omsorgsnämndens ansvarsområde och vägleder i utvecklingen av en långsiktig och hållbar omsorg.

Det pågår flera utbildningsinsatser för att öka delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Två av dessa satsningar är implementering och lansering av utbildningsmaterial för Programmet för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning och delaktighetsmodellen, där filmer och diskussionsmaterial används för att öka medarbetarnas förmåga att stötta och stärka brukarnas påverkansmöjlighet.

Uppdrag	Prognos	Status
Öka kunskapen om och utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala.	Uppdraget pågår enligt plan och förväntas var klart 2023.	

Nämndmål 5: Alla ska ha möjlighet att delta i den digitala utvecklingen utifrån sina förutsättningar

Pandemin har inneburit stora konsekvenser för både personer med funktionsnedsättning och omsorgsnämndens verksamheter. Verksamheterna har varit tvungna att anpassas och ställas om för att minska smittspridning. Den snabba digitala omställningen har också påverkat samhället i stort. Utmaningen med att använda digitala verktyg har blivit mer påtaglig då allt fler samhällstjänster utförts digitalt.

För att öka den digitala kompetensen hos personer med funktionsnedsättning har det inom projektet Funk IT genomförts anpassade kurser och individuell undervisning för att öka kunskapen och därmed användandet av dator, surfplatta eller mobil, vilket behövs för att kunna söka information och uträtta ärenden. Undervisningspaketet syftade även till att öka riskmedvetenheten gällande betaltjänster och användandet av sociala medier hos deltagarna.

Deltagare i projektet var personer med psykiska, neuropsykiska och/eller kognitiva funktionsnedsättningar, vilka har insatsen boende, boendestöd, sysselsättning eller personer som deltar i träffpunktsverksamheter inom vård- och omsorgsförvaltningen. Projektet avslutades i mars 2021 med ett gott resultat. Kompetensen hos deltagarna har ökat och de kan nu använda modern teknik i sin vardag. Det kursmaterial som användes finns nu tillgängligt för fortsatt användning av personer i målgrupperna och

för många andra som kan behöva stöd eller tydliga instruktioner för att klara att använda modern teknik.

Utbildningsinsatser inom tjänstedesign har genomförts digitalt för medarbetare. Syftet med utbildningsinsatsningen är att sprida metodiken och att arbeta utifrån brukarens/användarens behov och därmed hitta nya sätt att lösa behov och arbetsuppgifter.

Under året har den kommundemensamma satsningen för att arbeta fram arbetsätt så att idéer och behov fångas in från både brukare, medarbetare och chefer gällande digitala verktyg och välfärdsteknik fortsatt. Arbetet pågår även för att framarbete vision och målbild med den digitala transformationen inom vård- och omsorgsförvaltningen. Arbetet sker i samverkan med kommunstyrelsens IT-avdelning och ska mynna ut i en förvaltningsspecifik digital färdplan.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål 9 Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala 🟢

Prognosen för utfallet i slutet av 2021 är att omsorgsnämndens åtgärder inom de tilldelade uppdragen och nämndmålen leder till önskat resultat.

Kommunstyrelsen har fattat beslut om "riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas planering, uppföljning och internkontroll" och i den ingår en övergripande styrning av planeringsarbetet kring kompetensförsörjning. Ett material har tagits fram bestående av en rutin och en vägledning. De båda utgör ett stöd i arbetet och innehåller vägledande principer och mallar som ska tillämpas kommunövergripande. Nämnden har för avsikt att påbörja arbetet under hösten 2021.

Nämnden har också påbörjat arbetet med individuella kompetensutvecklingsplaner för chefer utifrån modellen 70-20-10. Utifrån denna modell förs samtal och dialog om kompetens samt behov av kompetensutveckling. Genom dessa samtal ges information om nuläge men också hur behoven av kompetensutveckling ser ut framöver.

Nämnden har pågående aktiviteter för att säkra kompetensförsörjningen och för att arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare. Bland annat har nämnden under året arbetat fokuserat med att attrahera och rekrytera sjuksköterskor. Vidare har nämnden också ett pågående samarbete med socialnämnden, äldrenämnden och arbetsmarknadsnämnden gällande rekrytering av socionomer.

Uppdrag	Prognos	Status
Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningsplaneringen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (KS, UBN, ÄLN, OSN, KTN och AMN)	Uppdraget förväntas vara klart 2023.	

Kommunövergripande nämndmål: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv

Nämnden har genomfört den årliga organisatoriska och sociala arbetsmiljöundersökningen och medarbetarundersökningen. Utifrån resultaten arbetar verksamheterna fram handlingsplaner med aktiviteter för att stärka och utveckla arbetsmiljön som sedan följs upp under året. Nämnden bibehåller samma svarsfrekvens liksom föregående år (69 %) och samma fina resultat.

Sjukfrånvaron följs upp regelbundet i månadsuppföljningar och diskuteras och analyseras i ledningsgrupper, där även behov och eventuella extrainsatser diskuteras.

Kommunövergripande nämndmål: Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap

Chefsuppdraget är nu implementerat i nämnden och arbetet med individuella utvecklingsplaner för chefer löper på. En viktig del i arbetet med hållbart ledarskap är dialogen där behov av stöd, arbetsmiljö och utveckling diskuteras och planeras. (I och med detta verktyg har vi fått ett större fokus på dialogen men också kring stöd och utveckling av ledarskapet).

I ledningsgrupper och på ledarträffar belyses också vikten av ett tillitsbaserat ledarskap, att det handlar om en kultur som bygger på tillit och på vikten av

medledarskap, att ge och kunna få ta ansvar och på så sätt växa och utvecklas. I olika forum betonas och diskuteras också vikten av att som chef kunna leda i förändringsarbete. Att bygga en kultur kan ta tid och i samband med att tillit och förändringsledning lyfts och diskuteras leder det också till att fler börjar fundera och tänka och cheferna får också ta del av hur andra tänker och arbetar.

Kvarvarande uppdrag från 2020

Kvarvarande

Uppdrag	Prognos	Status
Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering	Projekt IH plan påbörjades i januari 2021 och en nämndspecifik plan förväntas vara klar under 2022.	

Uppföljning av omsorgsnämndens åtgärder

Nedan beskrivs status på de åtgärder som omsorgsnämnden beslutat om utifrån tilldelade uppdrag i Mål och budget 2021–2023.

Åtgärdernas status redovisas enligt följande färgmarkering:

Blått	Åtgärden är genomförd
Grönt	Arbetet med åtgärderna går enligt plan
Gult	Arbetet med åtgärden är inte påbörjat eller löper inte på enligt plan
Röd	Åtgärden genomförs inte

1. Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Uppdrag: Genomföra en årlig kartläggning av hur nämndernas och bolags-styrelsernas resurser kommer män och kvinnor tillgodo i syfte att omfördela resurser för att främja jämställdhet och likvärdighet.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1.1.1 Säkerställ jämställd, jämlik och likvärdig, resursfördelning mellan män och kvinnor.	a) Kartläggning för år 2020 har påbörjats, men arbetet har försenats på grund av andra prioriteringar till följd av pandemin.	

Uppdrag: Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
1.2.1 Säkerställ att utförare inom nämndens verksamheter bemöts effektivt och med god tillgänglighet och service, där det är enkelt för utförarna att hitta den information de söker	a) Utförarwebben har uppdaterats och tillgänglighetsanpassats. b) Representanter från förvaltningen har deltagit på leverantörsträffar tillsammans med myndigheten.	
1.2.2 Skapa förutsättningar för externa utförare att vara delaktiga i upphandlingsprocessen.	a) Via dialogmöten med externa utförare och RFI (enkät) inför framtagande av förfrågningsunderlag inom DV (LOV) har information om upplevelsen av upphandlingsprocess, anbudsunderlag, övertagandemöten och uppföljning inhämtats.	

Nämndmål 1: Skapa en god ekonomisk hushållning genom ansvarsfull resursanvändning och en jämlik fördelning av nämndens resurser.

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Framarbeta en intern resursfördelningsmodell.	a) Ersättningsmodell inom LSS gruppboheter och serviceboheter framtagen och under hösten 2021 påbörjas en pilot på verksamheterna inom egenregi. <ul style="list-style-type: none"> För att kunna arbeta fram en resursfördelningsmodell för jämlik fördelning av nämndens resurser har befintliga ersättningsmodeller setts över och förslag på ny 	

	<p>ersättningsmodell har framarbetats. Den nya ersättningsmodellerna ska vara transparenta och ge utföraren möjlighet att ge brukaren den vård och omsorg som brukaren har behov av. Modellerna har en rehabiliterande inriktning och kommer att förenkla budgetprocessen och den ekonomisk uppföljningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det finns även möjlighet att applicera modellen inom upphandlade verksamheter för kommande upphandlingar och avtal. <p>b) Pågående arbetet med ny ersättningsmodell för daglig verksamhet.</p> <p>c) Genomlysning och anpassning av hjälpmedelssortimentet för att säkerställa att nämndens resurser används ansvarsfullt har genomförts.</p>	
--	--	--

2. Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Uppdrag: <i>Vässa kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.</i>		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
<p>2.1.1 Vidta förebyggande åtgärder för att motverka att personer med funktionsnedsättning utvecklar ett risk eller missbruk.</p> <p><i>(Aktiviteter kopplade till Verksamhetsplan HSVO Uppsala 2021)</i></p>	<p>a) Handlingsplan Gottsunda har följts upp och sammanfattats i en slutrapport. Förflyttningar har skett inom flera områden, såsom tidiga insatser för barn och unga och ökat utbud av aktiviteter.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pilot för barn och unga <i>Geografiskt hälsofrämjande Gottsunda</i>, i syfte att förbättra kosthållning, klara av att handla mat osv. <p>b) Team Maria, ett projekt mellan RU och länets kommuner är ett förebyggande arbete för ungdomar med NPF problematik, missbruk och därmed socialt nedbrytande beteende.</p>	
<p>2.1.2 Planera för att upprätthålla nämndens verksamhet oavsett vilken samhällsstörning eller kris den utsätts för. (Kontinuitetsplanering)</p>	<p>a) Utvärdering av krishantering under pandemin pågår.</p> <p>b) Revidering av <i>Ledningsplan inför och vid allvarlig störning</i> som nu ska gälla för vård- och omsorgsförvaltningen pågår.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbetsgrupp sammansatt där revideringar pågår. • Arbete pågår även med att initiera identifierade utvecklingsarbeten för att bättre kunna hantera verksamheten i andra typer av kriser. Utvecklingsarbetena ska syfta till att tydliggöra hur insatserna ska fokuseras för att upprätthålla verksamheten på 	

	<p>en acceptabel nivå vid störningar och avbrott.</p> <p>c) Arbetet med pandemianpassningar har fortlöpt. Förvaltningen omvärldsbevakar kontinuerligt och arbetar med att successivt förbereda för återöppningar av verksamheter och återgång till tidigare och nya rutiner.</p>	
--	--	--

3. Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Uppdrag: Öka takten i klimatomställningen för att minska växtgasutsläppen och nå målet om en fossilfri välfärdskommun 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
3.1.1 Minska användandet av miljöfarliga produkter och fossilbränsle inom nämndens verksamheter.	<p>a) Digitala föreläsningar om utfasning av plastprodukter har genomförts.</p> <ul style="list-style-type: none"> I april 2021 har 50 % av alla miljöombud på vård- och omsorgsförvaltningen deltagit i utbildningssatsningen. Majoriteten av alla verksamheter har genomfört plastkartläggningen och påbörjat sitt arbete med att minska på den fossila platsen. 	

4. Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

Uppdrag: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända och skapa förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, arbete eller entreprenörskap.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
4.1.1 Möjliggör fler anställningar via extratjänster.	a) På flera enheter har man tagit i resurser i form av extratjänster, som är en arbetsmarknadsanställning som syftar till att långtidsarbetslösa och nyanlända ska få arbete och en stärkt position på arbetsmarknaden.	

Nämndmål 2: Den psykiska och fysiska hälsan hos personer med funktionsnedsättning ska främjas.

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Förbättra kunskapen om och stärk möjligheten till goda levnadsvanor hos personer med funktionsnedsättning.	a) Implementering av <i>Goda levnadsvanor</i> pågår både på förvaltningen och i samverkan med RU, där MAR medverkar i det lokala programområdet för Goda levnadsvanor. Arbetet syftar till att stärka betydelsen av goda levnadsvanor hos brukare och medarbetare och att öka kännedomen om var det finns stöd om man vill och behöver ändra livsstil och beteende.	
Säkerställ nämndens medarbetares kunskap och kompetens gällande hedersrelaterat förtryck och våld.	<p>a) Länsstyrelsen i Uppsala är regional samordnare för uppdraget att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor</p> <ul style="list-style-type: none"> OSN har representation i nätverket som ger regelbundna 	

	<p>konferenser, utbildningsdagar, webbstöd m.m.</p> <p>b) Kontakt är etablerad med nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) för att tillsammans se hur detta kan ingå i verksamhetsförlagd utbildning (VFU), arbetsplatslärande (APL) etc.</p> <p>c) Vårdsombud</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2020 har 90 medarbetare inom social-, omsorgs- och äldreförvaltningen utbildats till så kallade våldsombud. Genom utbildningsinsatsen har våldsombuden fått god kunskap om att förebygga, identifiera och agera vid förekomst av våld i relation. • Under våren 2021 deltog medarbetare (vårdpersonal och chefer) i "Våld i äldres nära relation", denna grupp kommer att ingå i den större gruppen våldsombud. 	
<p>Säkerställ samordnade, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga med funktionsnedsättning.</p> <p><i>(Flertalet av aktiviteterna ingår i Handlingsplan för barn och ungdomspolitik och Program för Uppsala kommuns barn- och ungdomspolitik)</i></p>	<p>a) Uppdraget till Anhörigcentrum ses över.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Barn- och ungdomsperspektivet inkluderas. • Erhållet medel för psykisk hälsa för detta projekt. <p>b) Ungdomar som varken arbetar eller studerar (UVAS)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommungemensam handlingsplan påbörjad. • Deltagande i workshop med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF). <p>c) I projektet <i>Utmanande beteende</i> som drivs med medel från omställningsfonden ska utbildningsstöd och verktyg arbetas fram för att medarbetare ska kunna arbeta förebyggande med unga.</p>	

5. Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.

Uppdrag: Förbättra möjligheten till anställning för personer med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
<p>5.1.1 Möjliggör att personer med funktionsnedsättning kan få ett arbete eller en sysselsättning inom kommunens verksamheter.</p>	<p>a) Ung intro</p> <p>b) Flerpartssamverkan för individer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering. Samarbete mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Uppsala och Uppsala kommun.</p> <p>c) Arbete med boendekarriär och boendepanering för att matcha rätt person för rätt boende och behov.</p> <p>d) Timanställning med lön för brukare som genomför brukarrevisioner.</p> <p>e) Etablerat en samverkansgrupp med arbetsmarknadsförvaltningen för att</p>	

	effektivisera möjligheten till interna praktikplatser. f) Nyttjandegraden av intern service har minskat pga. pandemin (t.ex. beställning och leverans av fruktkorgar).	
5.1.2 Möjliggör dagliga verksamheter och sysselsättningsplatser inom fler arbetsområden utanför kommunens verksamheter.	a) Samarbete med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan är etablerat för att möjliggöra nya dagliga verksamheter. b) IPS arbetscoacher arbetar aktivt för att möjliggöra att fler personer med psykisk funktionsnedsättning har sysselsättning extert.	

Nämndmål 3: Erbjuder boendemiljöer för personer med funktionsnedsättning i olika åldrar, livssituationer

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
I samarbete med berörda nämnder se över bostäder med särskild service och andra boendelösningar.	a) Samarbete med kommunstyrelsen sker genom <i>Bostads- och lokalförsörjningsplan för personer med funktionsnedsättning 2021–2025 med utblick till 2030</i> . b) Kontinuerligt arbete med boendekarriär och boendeplanering för att matcha rätt person för rätt boende och behov. c) Arbete pågår för att nya gruppboendestäder ska nischas med enlighet med de behov som nya brukare har. d) Arbete pågår för att minska antalet speciallösningar och individavtal.	

6. Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

Uppdrag: <i>Genomlys och stärk samverkan, metoder och finansieringsmodeller avseende elever med stort stödbehov. (UBN, SCN och OSN).</i>		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
6.1.1 Arbeta tillsammans med berörda nämnder för att ge ett sammanhållande stöd till elever med stort stödbehov.	a) Samverkan är etablerad med myndighet, särskolerektor och egen regi, ang. övergång från särskola till daglig verksamhet. b) Kompetensteamet (handledning i gymnasiesärskolan och samverkan med utbildningsförvaltningen). c) Samordning arbetsplatslärande (APL) "praktikplatser för elever i särskola" ska utvecklas. d) Deltar i utvecklad samordning kring behov av socialt stöd där syftet är att förvaltningarna snabbare och bättre ska kunna samverka kring barn som har ett komplext stödbehov.	

7. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Uppdrag: Utveckla systematik genom exempelvis språkundervisning och språkmentorer för att säkerställa tillräckliga kunskaper i svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (OSN, ÄLN och AMN)		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
7.1.1 Skapa förutsättningar för språkutveckling för nämndens medarbetare som har behov av att utveckla kunskaper i svenska språket.	<p>a) Språkprojekt</p> <ul style="list-style-type: none"> Första kullen språkbud (13 st) inom omsorgsnämndens ansvarsområde blev klara med sin utbildning 2 juni. De ska arbeta med att utveckla yrkesspråket hos anställda, studerande och praktikanter, öka kunskapen och medvetenheten kring kulturella olikheter på arbetsplatserna. <p>b) Pilot: Radera språkbarriärer</p> <ul style="list-style-type: none"> Samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och vuxenutbildningen. Studerande testade och utvärderade en språkapplikation för översättning. Resultatet var gott och en skarp pilot i verksamheter kommer genomföras hösten 2021. 	

Nämndmål 4: Jämlik och patientsäker hälso- och sjukvård.

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Utveckla processer för ledning och styrning inom hälso- och sjukvård inom Uppsala kommun.	<p>a) Samarbetsprojekt med Region Uppsala avseende läkarmedverkan inom LSS-verksamhet har påbörjats.</p> <p>b) Projekt för att kunna behandla patienter med Postcovid, har initierats.</p> <p>c) Genom organisationsförändring har all hälso- och sjukvårdskompetens samlats under en avdelning.</p> <p>d) En MAR har rekryterats för att säkerställa att insatser av rehabilitering och förebyggande arbete håller god kvalitet.</p> <p>e) Standardisering av utbildningar till vård- och omsorgspersonal.</p> <p>f) Projekt samordnad rekrytering.</p>	
Skapa förutsättningar för en god, nära och samordnad hälso- och sjukvård, tillsammans med berörda nämnder och Region Uppsala.	<p>a) Regelbundna möten med Nära vård och hälsa tillsammans med övriga kommuner och lokala möten med vårdhygien har genomförts för att diskutera frågor som uppkommit i samband med pandemin.</p> <p>b) För att möjliggöra vaccination mot covid-19 för nämndens målgrupp och medarbetare har nämnden haft ett tätt samarbete med Region Uppsala. Både vad gäller planering, utförande och informationsinsatser.</p>	

	<p>c) Flertal projekt gemensamt med Regionen och länets kommuner fortgår för att möjliggöra omställningen till god och nära vård.</p> <p>d) Införande av LifeCare har påbörjats och förväntas öka möjligheterna för samverkan mellan olika vårdgivare. Förberedelser för att nämnderna blir producenter till nationell patientöversikt (NPÖ) pågår.</p> <p>e) Uppsala kommuns åtgärder enligt överenskommelsen god och nära vård för år 2021 finns som beslut OSN -2021-00193.</p>	
--	--	--

8. Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Uppdrag: Öka kunskapen om och utarbeta en systematik för att skapa likvärdiga möjligheter för invånarna att vara delaktiga i utvecklingen av Uppsala.		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
8.1.1 Tillsammans med berörda nämnder arbeta för att personer med funktionsnedsättning får kontakt med rätt kommunal instans.	<p>a) Utvecklad samordning kring samordnat behov av socialt stöd pågår.</p> <ul style="list-style-type: none"> • "en väg in" som underlättar myndighetskontakter, ska underlätta för medborgare att komma i kontakt med kommunen och att kunna erbjuda insatser i rätt tid. • Berörda nämnder är OSN, UBN, SCN, AMN, PBN. 	
8.1.2 Utifrån ett behovsriktat och systematiskt arbetssätt stärka individens delaktighet i utredning, planering och genomförande av insats samt i uppföljning av beslutad insats (avser Individens Behov I Centrum).	<p>a) Utbildning</p> <ul style="list-style-type: none"> • För all personal på vård- och omsorgsförvaltningen. För att kunna utveckla och bibehålla kunskapen hos medarbetare har det skapats tillgängligt e-utbildningsmaterial. • Inom ramen för digitaliseringsorganiseringen skapas nätverk av expertanvändare för att säkerställa att kunskapen bibehålls hos medarbetarna och implementeras i verksamheterna. • För att säkerställa att arbetsmetodens intentioner efterlevs och att arbetssättets syfte följs och uppdateras har projektet kontakt med både nationella och regionala nätverk. • E-utbildning strukturerad dokumentation med bla Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa 	

	(ICF) och Klassifikation av vårdåtgärder (KVÅ) (gemensamt språk IBIC).	
--	--	--

Nämndmål 5: Alla ska ha möjlighet att delta i den digitala utvecklingen utifrån sina förutsättningar

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Skapa förutsättningar för innovation och digital utveckling i nämndens verksamheter.	<p>a) Tjänstedesign</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utbildningsinsatser i tjänstedesign har genomförts digitalt, utbildningen baseras på SKR:s utbildning Innovationsguiden. Utbildningen ges av utbildade processledare i förvaltningen. <p>c) Ramverk för implementering av välfärdsteknik.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förvaltningen har påbörjat ett arbete tillsammans med KLK-IT för att framarbete ett arbetssätt så att idéer och behov fångas från både brukare, medarbetare och chefer gällande digitala prylar och välfärdsteknik. Arbetet ska leda fram till en process som medför att det blir tydligt för hur initiativen ska omhändertas, vilka implementeringar som sker och på vilket sätt det ska ske. <p>d) Digital ärendehantering (VOF, SCF, ÖVF, AMF).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett förvaltningsövergripande arbete är påbörjat för att samverka kring aktiviteter för att gå från en analog ärendehantering (ex. pappersakt, posthantering, inscanning) till en digital ärendehantering. Ett kartläggningsarbete pågår där respektive förvaltnings erfarenheter ska omhändertas. Representanter finns med från avdelningen och myndigheten. <p>e) Cosmic Link</p> <ul style="list-style-type: none"> • Region Uppsala tog beslut 2019, om att ersätta kommunikationsplattformen Prator med systemet Cosmic Link. Cosmic Link ska utgöra grunden för en säker och effektiv informationsöverföring mellan Region Uppsala och Uppsala kommun kring personer med behov av parternas samverkan, till exempel utskrivningsplanering från slutenvård och samordnad 	

	<p>individuell planering (SIP). Övergångsarbetet har pågått sedan våren 2019, men pausades delvis på grund av spridningen av Covid-19. Nu är planerad övergång till Cosmic Link kvartal 4, 2021.</p> <p>f) Digital färdplan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett arbete har påbörjats för att framarbete vision och målbild med den digitala transformationen inom förvaltningen. Arbetet sker i samverkan med KLK, IT och ska mynna ut i en förvaltnings-specifik digital färdplan. <p>g) Säkra meddelanden och e- signering.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förvaltningen har representanter med i det kommunövergripande arbetet. Arbetet syftar till att leverera förslag på tekniska och förvaltningsbara lösningar för säker kommunikation, e- underskrifter och e- legitimering. <p>h) IT kostnadsfördelning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Förvaltningen har representanter med i det kommunövergripande arbetet som syftar till att se över den IT- kostnadsfördelningsmodell som Uppsala kommun beslutat. Ambitionen är att få till en transparent modell med tydlig och relevant koppling mellan kostnader och nyttjande. På så sätt kan nämnden öka sin kostnadskontroll. <p>i) Omsorgspriset och framstegspriset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Radio Fyris har blivit prisbelönt för sitt arbete med digitalisering även för deltagare. Deltagare i daglig verksamhet har kunnat arbeta hemifrån på lika villkor som andra, och fått arbetshandledarstöd via distans. <p>j) Funk IT slutrapport</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt arbete under hösten då statliga medel finansierar att implementering även sker till våra äldre målgrupper. 	
--	---	--

9. Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Uppdrag: Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningsplaneringen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (KS, UBN, ÄLN, OSN, KTN och AMN)

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
9.1.1 Arbeta systematiskt och strukturerat med kompetensinventering, analys och kompetensplanering.	<p>a) Individuella utvecklingsplaner för medarbetare utifrån modellen 70-20-10.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtalen med medarbetarna om utveckling ger effekten att cheferna får en överblick av nuläget utifrån medarbetarnas kompetens. Utifrån detta ges goda förutsättningar att planera för vidare kompetensutvecklingsinsatser. • Följt den nationella kompetenskartläggningen som Socialstyrelsen och IVO utförde för gruppboistäder inom LSS. Utfört en egen kartläggning (som är under sammanställning) som kommer att vara en grund till 2022-års planering. <p>b) Under hösten 2021 påbörjas arbetet med det verktyg för kompetensplanering som kommunstyrelsen tagit fram.</p>	

Kommungemensamt nämndmål 1: Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Säkerställ en god systematisk och hållbar arbetsmiljö för nämndens medarbetare (aktivt och proaktivt).	<p>a) Omtankesamtal.</p> <p>b) Medarbetarundersökning.</p> <p>c) Introduktionsutbildning (koncept) framtagna med komplettering av digital utbildning.</p> <p>d) Friskvårdsbidrag – öka nyttjandet.</p>	

Kommungemensamt nämndmål 2: Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap.

Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Säkra förutsättningar för ett hållbart ledarskap.	a) Dialog förs om framtida arbetssätt gentemot fortsatt hemarbete, vi följer kommunens riktlinjer. I avstämningar mellan verksamhetschef och områdeschef har arbets- och arbetsmiljösituationen behandlats kontinuerligt, angående balans arbetsliv/privatliv. b) Kontinuerliga uppföljningar med närmsta chef. c) Individuell handledning.	

Kvarvarande uppdrag från 2020

Uppdrag: <i>Ta fram en informationshanteringsplan som utifrån verksamheternas processer stödjer en effektiv, rättssäker och digital informationshantering.</i>		
Nämndens åtgärd	Aktiviteter på förvaltningen	Status
Framarbete en nämndspecifik plan informationshanteringsplan.	a) Projekt IH plan påbörjades i januari 2021 och en nämndspecifik plan förväntas vara klar under 2022.	

Särskilda frågor om coronapandemin

1. Beskriv kortfattat era åtgärder för återgången efter pandemin och vilka utmaningar och möjligheter verksamheten står inför.

Inom omsorgsnämndens verksamheter är många vaccinerade och många verksamheter kan planera för en successiv återgång till det normala. Verksamheterna behöver fortfarande systematiskt förebygga smittspridning och skapa en trygg arbetsmiljö.

Utmaningar framåt handlar till stor del om att vi fortfarande inte vet med säkerhet hur smittspridningen kommer att se ut några månader fram i tiden samt vilka konsekvenser det kan tänkas få. Nämnden står även inför utmaningen att uppmärksamma och stötta de brukare och medarbetare som har påverkats negativt under pandemin.

Personer med funktionsnedsättning har drabbats av samma konsekvenser som den övriga befolkningen, i form av restriktioner och fysisk distansering. Det har i sig bidragit till isolering och ensamhet. Samtidigt har nedstängningen av dagliga verksamheter och träffpunktsverksamheter ytterligare ökat isoleringen hos dessa personer, som redan före pandemin ofta hade begränsade sociala kontakter.

Isoleringen har även ökat bland personer med personlig assistans, bland annat på grund av att stödet begränsats. Det har även förekommit att assistansanvändare valt att isolera sig på grund av oro för smitta. Detta har sin grund i att många tillhör en riskgrupp som löper störst risk att drabbas av särskilt allvarligt sjukdomsförlopp vid insjuknande i covid-19. Självvald isolering på grund av oro för att bli smittade har även förekommit inom andra insatser, exempelvis kontaktperson.

Ensamheten kan leda till sämre psykiskt mående. Den psykiska ohälsan är sedan tidigare högre bland personer med intellektuell funktionsnedsättning och autism än i den övriga befolkningen.

Vissa av pandemins konsekvenser torde vara relativt övergående, till exempel restriktioner. Andra konsekvenser är troligen mer långvariga:

- Kvarhängande psykisk ohälsa och sämre mående, exempelvis personer med intellektuell funktionsnedsättning. Risken förstärks av att den psykiska ohälsan i gruppen redan är hög.
- De negativa konsekvenserna för anhöriga som gett ökat stöd till närstående till personer med funktionsnedsättning, både när det gäller hälsa och ekonomi.
- Tillgången till stöd kommer troligen att påverkas negativt under en längre tid. Det beror framförallt på den ”stödsuld” som uppstått till följd av att ett högt antal nya beslut har dröjt i verkställighet under pandemin.

Vård- och omsorgspersonal har under pandemin varit en särskilt utsatt arbetsgrupp utifrån att det är de som har haft direktkontakt med smittade brukare och därmed utsatts för betydande hälsorisker. Vård- och omsorgspersonal har även behövt hantera situationer med svåra prioriteringar när resurserna inte alltid räckt till. Det finns risk att medarbetare som har utsatts för sådan situation drabbas av utmattning. Detta sammantaget kan leda till att personalomsättningen ökar och redan ansträngda verksamheter drabbas.

Kontinuitetsplaner och individuella riskanalyser kan bidra till att minska negativa konsekvenser vid framtida kriser, vare sig det handlar om en pandemi eller något annat. De riskbedömningar som upprättats under pandemin innehåller åtgärder och

anpassningar för att säkerställa att gällande råd och rekommendationer kan efterföljas av såväl medarbetare som brukare och besökare. Dessa riskbedömningar uppdateras kontinuerligt av verksamhetschefer och ska användas för att successivt förbereda för återöppningar av verksamheter och återgång till tidigare och nya rutiner. Nämnden ser också att uppföljningar på individnivå behöver göras i ännu högre utsträckning i de fall drastiska förändringar vid kris blir långvariga.

Digitaliseringen har medfört en ökad tillgänglighet och flexibilitet av nämndens insatser och kontakter för den enskilde brukaren. De som under pandemin kunnat utveckla sina kontakter med förvaltningen digitalt på ett positivt sätt bör kunna ha dessa möjligheter även fortsättningsvis.

Andra möjliga positiva konsekvenser är att de digitala arbetssätt som nu används kan leda till ökad tillgänglighet och delaktighet mindre administration och effektivare arbetssätt framöver. Pandemin har även bidragit till att medvetenheten och följsamheten till hygienrutiner har förbättrats.

Omsorgsnämnden

 Datum:
2021-09-16

 Diarienummer:
OSN-2021-00458

 Handläggare:
Magnus Hjort, Magnus Bergman-Kyllönen

Delårsbokslut augusti 2021

Nämndens analys – sammanfattning

OMSORGSNÄMNDEN	Resultat per augusti			
	Kommunbidrag	Periodens utfall	Periodens utfall	Helårsprognos
Belopp i miljoner kronor	2021	202101-202108	202001-202008	202108
Politisk verksamhet	2	0	0	0
Ordinärt boende, äldre	8	-3	-4	-3
Särskilt boende, äldre	73	2	-4	4
Öppen verksamhet, personer med funktionsnedsättning	34	0	-5	0
Ordinärt boende, personer med funktionsnedsättning	172	-2	-11	-5
Särskilt boende, personer med funktionsnedsättning	179	12	5	8
Insatser enligt LSS, assistansersättning enligt SFB och HSL	1 302	14	21	3
Nämnden totalt	1 771	23	2	7

Omsorgsnämnden redovisar ett resultat på + 23 miljoner kronor per augusti, vilket innebär ett budgetöverskott på 23 miljoner kronor.

Nämndens utfördelade effektiviseringskrav i kombination med att volymerna väntas återhämta sig under hösten till mer normala nivåer och att nämnden inte kan räkna med fortsatta statsbidrag innebär, trots nuvarande överskott, att stora utmaningar kvarstår för att nå en budget i balans under de kommande åren. Väsentligt som bidragit till överskottet per augusti är:

- Sökta statsbidrag 2020 har beviljats i högre grad än förutsett vilket gett en positiv engångseffekt 2021, då statsbidragen betalats ut.
- Kostnader för köp av huvudverksamhet har varit lägre än budget, då volymer överlag varit lägre både inom egen regi och externa utförare.
- Vissa verksamheter inom den egna regin, exempelvis daglig verksamhet och personlig assistans, har haft svårt att ställa om bemanning till de lägre insatsvolymerna, med ekonomiskt underskott som följd.

Sammantaget prognostiseras ett positivt resultat om 7 mnkr för 2021. I huvudsak en effekt av högre externa intäkter än budgeterat samt lägre kostnader för köp av verksamhet.

Effekter av covid-19

Utbrottet av Covid-19 har haft både positiv och negativ inverkan på nämndens ekonomi. Pandemin har delvis bidragit till en minskad volym av nämndens insatser, vilket inneburit lägre kostnader för köp av verksamhet. Pandemin har även påverkat verksamhetens möjlighet att utföra vissa brukaraktiviteter. Samtidigt har behovet av material och skyddsutrustning ökat, samt belastningen på nämndens hälso- och sjukvårdspersonal.

I takt med att samhället återgår till det normala, förväntas nämndens insatsvolym närma sig budgeterade nivåer under hösten. Det innebär att kostnadsbesparingar under året kopplat till minskade insatsvolym kommer att minska under hösten. Det återspeglas även i nämndens årsprognos, som förväntas redovisa ett mindre överskott i december än i augusti.

Resultat per verksamhet

Ordinärt boende & Särskilt boende, personer med funktionsnedsättning

Verksamheten redovisar ett positivt utfall mot budget på 10 miljoner kronor. Detta är i huvudsak en effekt av högre externa intäkter samt lägre kostnader för insatsvolym, främst inom hemtjänst. Bedömningen är att pandemin påverkat hemtjänstens volym till en lägre nivå än budget 2021.

Insatser enligt LSS, assistansersättning enligt SFB och HSL

Verksamheten redovisar ett positivt utfall mot budget på 14 mnkr. Detta är i huvudsak en effekt av lägre kostnader för köp av verksamhet inom personlig assistans och gruppboende. Avseende gruppboende är merparten av överskottet mot extern regi. Överskottet beror på senarelagda placeringar samt aktivt arbete med sänkta avtalskostnader vid omförhandling av avtal.

Årsprognos

Nämnden redovisar en årsprognos på + 7 mnkr.

Nämndens nuvarande positiva resultat förväntas minska under hösten då kostnader för utförda insatser förväntas öka i takt med att samhällets restriktioner lättar. Nya enheter kommer även att öppna under hösten enligt plan. Möjligheten till kostnadsbesparingar kopplat till minskade insatsvolym förväntas därmed minska.

Investeringar

	KF-budget 2021	Periodens utfall 202101-202108	Periodens utfall 202001-202008	Helårsprognos 202108
Investeringar	2	1	0	2

Inga markanta investeringar är utförda under perioden. Investeringskostnaderna avser främst inventarier till nytillkomna boenden, men kan även inrymma inventarier till befintliga boenden som behöver upprustas. Investeringarna förväntas rymmas inom budget.

Risker och osäkerhet

	Prognos- försämring	Prognos- förbättring	Prognosspann	
			Min	Max
Prognososäkerhet	7	10	0	17

Då verksamheterna återgår mot normala nivåer kommer volymen av insatser att öka. Omfattningen av den ökningen kan bli större än prognostiserat. Det är en osäkerhetsfaktor